

LES XIFRES DE LA DESIGUALTAT.

Amb aquesta activitat treballarem

Concepte de IDH i els seus elements.
 Conceptes de desigualtat i injustícia.
 Coneixement i reflexió a partir de dades.
 ODS 1,2,3,4,10.

Durada

Una sessió.

Desenvolupament

Explicar a la classe el concepte de l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH) mitjançant la **infografia 1**, perquè vegin com queden classificats els països del món segons aquest índex.

Fer visible la **infografia 2** per a comentar les diferents dades.

Cal reflexionar

En finalitzar, iniciarem una ronda de preguntes per a reflexionar sobre el seu contingut:

- Quina és la primera impressió a la vista d'aquestes dades?
- Analitzem la desigualtat segons els tres components de l'IDH: Es repeteix la pauta en els tres components de l'IDH?

Esperança de vida

- Quines conclusions podem traure sobre l'esperança de vida? Pensa en els teus avis i àvies, els hauries conegut si visquessiu en molts dels països de la taula?
- L'esperança de vida està relacionada, entre altres coses amb les malalties. Què ens diuen les dades d'accés a l'aigua potable? I les dades de mortalitat associada al sanejament i l'accés a l'aigua? Les condicions de sanitat (metges i llits d'hospital) que mostren ens fan pensar en una bona qualitat de vida?
- I en cas de malaltia? Que mostren les dades de metges o llits hospitalaris? Té una persona malalta als països de IDH baix les mateixes oportunitats que al nostre país?

Escolarització

- En veure els índexs d'escolarització dels quatre grups de països, es pot dir que totes les persones tenen les mateixes oportunitats per a estudiar?
- Hi ha diferències entre homes i dones?

Ingressos

- L'ingrés dels països de desenvolupament humà baix: calculeu el que suposaria al mes. Us sembla una quantitat adequada per a viure?
- Analitzant la taula del repartiment de la riquesa mundial entre les persones adultes, podem parlar d'un repartiment just de la riquesa?
- Les dades dels altres components de l'IDH, tenen relació amb aquest repartiment de la riquesa?

ANNEX

Taula 1 Components IDH

Classificació IDH	Esperança de vida al néixer (anys)			Anys mitjana escolarització			INB per càpita (dòlars)		
	total	dones	homes	total	dones	homes	total	dones	homes
Molt alt	78,5	81,6	75,6	12,3	12,2	12,4	43.725	33.849	53.887
Alt	74,7	77,7	71,9	8,3	8,1	8,5	15.167	11.187	19.089
Mitjà	67,4	69,4	65,6	6,9	6,5	7,4	6.353	2.912	9.668
Baix	61,3	63,4	59,6	4,9	4,1	5,7	3.009	1.907	4.107
Espanya	83	85,8	80,2	10,6	10,5	10,7	38.354	31.213	45.784
Any dades	2021			2021			2021		

Taula 2 Educació

Classificació IDH	Alumnes per mestre (primària)
Molt alt	14
Alt	19
Mitjà	32
Baix	42
Espanya	13
Any dades	2010-19

Taula 3 salut

Classificació IDH	Metges	Llits d'hospital	Tassa de mortalitat atribuïda a: Serveis d'aigua, sanejament i higiene insalubres	Percentatge de població que usa serveis bàsics de proveïment d'aigua potable	Percentatge de població que usa serveis bàsics de sanejament
Molt alt	30,4	52	0,3	99 %	98 %
Alt	16,5	31	1,9	94 %	85 %
Mitjà	7,3	7	18,6	90 %	60 %
Baix	2,1	5	47,6	59 %	29 %
Espanya	40,7	30	0,2	100 %	100 %
per cada 10.000 persones			per cada 100.000 persones		
Any dades	2010-18	2010-19	2016	2017	

Font: Informe del Desarrollo Humano. PUND 2022

Taula 4 Ingressos

Font: Informe de la Riqueza Global de Credit Suisse 2022

Població adulta mundial		Percentatge de la riquesa global
milions	Percentatge	
62,5	1%	48%
627	12%	38%
1.791	34%	13%
2.818	53%	1%

REPARTIMENT DE LA RIQUESA

Amb aquesta activitat treballlem

Conceptes de desigualtat i injustícia.

Actituds crítiques davant la injustícia.

Coneixement i reflexió a partir de dades.

ODS 1,10.

Durada

Una sessió.

Abans de començar

Les dades del repartiment de la riquesa mundial es calculen per a la **població adulta**, ja que es pot considerar menyspreable la quantitat de riquesa en mans dels menors. Però com moltes d'aquestes persones tenen menors al seu càrrec, en realitat augmenta el nombre de persones a compartir aquests recursos.

Població adulta mundial		Percentatge de la riquesa global
milions	Percentatge	
62,5	1%	48%
627	12%	38%
1.791	34%	13%
2.818	53%	1%

Font: Informe de la Riqueza Global de Credit Suisse 2022

Per a dividir a l'alumnat en grups, unirem els dos grups de població amb major quantitat de riquesa global, ja que, el percentatge de població mundial amb major riquesa (un 1%), mai podríem reflectir-lo en un grup de la grandària d'una classe. D'aquesta manera, quedarien tres grups, segons el quadre següent:

Grups	Percentatge de l'alumnat de la classe	Percentatge de la riquesa
A	13%	86%
B	34%	13%
C	53%	1%

Per a l'activitat, cal dividir 1000€ entre els grups seguint la proporció que es reflecteix en el quadre.

Si es considera que en el grup C pot haver-hi bastantes persones, es poden fer dos grups, C1 i C2, la qual cosa facilitarà la conversa dins de cadascun d'ells, encara que en aquest cas, caldria dividir també els diners.

Desenvolupament

Dividir la classe en tres (o quatre) grups. Explicar el següent:

“Imagineu-vos que la riquesa mundial són 1000€ al dia per a cada 100 persones adultes. En els grups esteu representant, en percentatge, a aquestes 100 persones. Repartirem entre els 3 grups la part que us correspon d'aquesta riquesa. El que heu de fer és dividir el que us toca a cadascuna de les persones del grup. Heu de pensar i comentar dins de grup, com viuríeu durant un dia amb els diners que us han tocat. Una dada a tenir en compte és que representen a persones adultes, per la qual cosa, s'haurien d'afegir als menors, és a dir, pensant en el vostre cas, els vostres germans o germanes”.

Després de deixar una estona als grups perquè facin els càlculs i començant pel grup (o els grups) C, demanar-los que diguin la quantitat d'aquests 1000€ que els ha tocat i que comentin com ho han repartit a les persones, com s'han sentit i el que hagin parlat.

Pautes per a la reflexió:

En acabar, comentar amb l'alumnat a partir de preguntes com aquestes:

- Quina és la primera impressió després d'escoltar els grups?
- Us sembla just el repartiment dels diners que s'ha fet? Esteu d'acord amb el que us ha correspost?
- Els grups que teníeu menys diners, podeu viure adequadament amb això?

Les persones que disposen de més diners poden estar contentes amb aquest repartiment, però és just?

- Buscar la manera de fer el repartiment de forma més justa. A quant tocaria cada persona?
- Esteu tots contents amb el nou repartiment? Penseu que així és més just?
- Algú creu que hi ha perdut?

Les dades de distribució de la riquesa estan calculades per a la població adulta mundial. Això significa que moltes d'aquestes persones tenen menors al seu càrrec, la qual cosa augmenta el nombre de persones a compartir els mateixos recursos.

- Creieu que és necessari fer un repartiment més just de la riquesa en el món? Per què?

Analitzant la taula de l'ingrés nacional brut dels països d'Índex de Desenvolupament Humà baix.

- Calculeu el que suposa per mes (de 30 dies): Com seria viure amb aquesta quantitat a l'any? És una quantitat adequada? A quines coses hauríeu de renunciar?
- Feu el càlcul del que surt per mes per a la quantitat d'Espanya. Us sembla adequada aquesta quantitat de diners per a viure? Reflecteix realment la situació del nostre país? Disposen moltes persones d'aquesta quantitat de diners tots els mesos?
- Mirant la taula de la distribució de la riquesa global, què podem dir d'aquest repartiment?

Pensant en la dada de INB d'Espanya, som part de la població mundial amb major quantitat de recursos.

- Estaríeu disposats a fer aquest nou repartiment? Sou conscients del que significaria per al nostre "benestar" un repartiment més just de la riquesa en el món?
- Hem d'entendre que buscar la justícia pot significar desprendre's d'una part del nostre "benestar"?
- Pensant en el nostre dia a dia, i en què podria significar aquesta "pèrdua", us ho heu plantejat?